

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

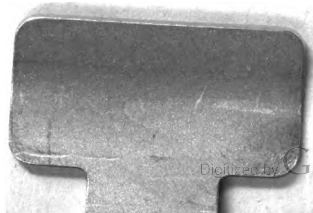
- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PAMFLET

25943

N. 57. 11510

DE SCHUTTERIJEN.

II 10

11.10

DE

SCHUTTERIJEN.

---

18 October 1830.

DERDE DRUK.

**TE 's GRAVENHAGE, BIJ
A. KLOOTS.
POOTEN, n°. 165.**

DE SCHUTTERIJEN.

De verdediging moet zich schikken naar den aanval. Deze krijgskundige stelregel is waar in alle tijden, op alle plaatsen. Zij is toepasselijk op onze omstandigheden, in dezen tijd.

Hier is de aanval van een verwoeden vijand. Hier in het Noorden woelt eene helsche factie van het Zuiden. Hier zijn hare zendelingen.

Hier strooit zij geld uit. Hier in onze volkrijke steden tracht zij plunderaars en brandstichters aan te werven. Hier staan de huizen, die zij gedoemd heeft tot puinhoopen. Hier zijn de mannen die zij waant te verschrikken. Hier wil zij de orde en openbare rust stooren. Hier moeten wij, derhalve, ons tegen haar weren.

Op onze grenzen zoude zij ons gaarne aanvallen, maar het ontbreekt haar aan vermogen. Zij heeft noch krijgslieden, noch geld om ze te onderhouden. In den boezem eener opgeworpen regering is de helsche factie reeds oneenig. *Luik, Gent, Doornik* staan hoe langer hoe meer op zich zelve en willen niet bukken onder *Brussel*. De natie komt tot nadenken. De Belgen openen hunne oogen. Zij zien rondom zich verwarring en ellende. Zij zien

zelfzuchtige fortuinzoekers zich verheffen, en daaronder vele vreemdelingen. Maar zij zien ook den PRINS VAN ORANJE, als een engel des vredes, hunne regtvaardige bezwaren herstellen; hun de vrijheid van onderwijs schenken, die een en dezelfde is met vrijheid van Godsdienst; hun vergunnen dat elk zijne moedertaal gebruike, dit kostelijk regt van den beschaafden mensch; alle ambten uitdeelen onder inboorlingen, een voorregt, tot behoud waarvan onze voorvaderen de wapenen hebben opgevat tegen PHILIPS II. Hij houdt zich op in een van hunne eerste steden, maar zijn beeld is reeds doergedrongen tot in alle harten. Zij hebben nu te kiezen tusschen den PRINS VAN ORANJE en den filosoof DE POTTER. De keuze lijdt geen twijfel. Al ras zal ORANJE worden uitgeroepen door aller mond.

De helsche factie voelt dit en hare woede kent geene palen meer. Zij ziet den afgrond open voor hare voeten. Zij heeft *België* schier geheel daarin gestort. Nu wil zij *Holland* mede slepen. Maar ook hier, even als aan de grenzen, zullen de middelen falen.

Wij Nederlanders kennen onzen vijand, wij houden hem in het oog, wij onderhouden de goede orde en de openbare rust. Deze rustige houding heeft tot heden toe alle omkoopingen, alle opstokingen, alle verleidingen te niet gedaan. De vijand dringt door in ons midden, bespiedt ons, vindt ons wakker en voorbereid, en hij verbleekt en verstomt. Doch laat een duivel het wagen om den oproerkreet der helsche factie aan te heffen, laat een hoopje omgekocht volk zich rondom hem scharen, zoo zullen zij oogenblikkelijk

door de omstanders gepakt zijn en in verze-
kerde bewaring gebragt worden.

Op de bewaring der goede orde en open-
bare rust zal onder ons een terugkeer der
oude welvaart kunnen volgen. Wij worden
gescheiden van *België* met opzigt tot alle die
betrekkingen die ons arm en neringloos moes-
ten maken. De vrije handel keert weder met
onze eigen wetgeving, onbelemmerd door de
kortzigtige en ongerijmde inbeeldingen van een
verbodstelsel. Vrije instellingen en een vrije
regering zullen de waarborgen zijn van den
vrijen handel. Hetgeen ontbreekt aan onze
Grondwet, hetgeen uit ondervinding gebleken
is te moeten gewijzigd worden, dat alles kan
op de vreedzaamste wijze worden ingevoerd
naar het voorschrift zelf der Grondwet, die
er den weg toe aanwijst.

Sedert anderhalve eeuw bestaat er zulk een wettige vrijheid, zulk eene constitutie, in het welvarend en magtig *Engeland*. Men noeme dit een republiek met een koning aan het hoofd, of eene monarchie met eene constitutie; de woorden mogen verschillen, de zaak is dezelfde. Ieder Engelschman is met geestdrift gehecht aan zijn constitutie en aan zijn koning. De koning zit vast op zijnen troon, en de stormen des Staats kunnen zich nooit tot aan denzelfen verheffen. Maar ieder Engelschman ook draagt in den kern van zijn hart de ministerieele verantwoordelijkheid, als den breedten grondslag van zulk een heilrijken staat. Heden heeft een andere groote natie die Engelsche constitutie genoegzaam geheel overgenomen. *Frankrijk* bezit thans dezelve in haar verbeterd charter. Ja, er is in dat land

een factie, die tegenstreeft. Doch de meerderheid is op het goede spoor, en kan er even vast op blijven voortgaan, als de Engelsche natie nu zoo lang reeds gedaan heeft. Wij Nederlanders bezitten eene Grondwet, die niet alleen op de goede beginselen van alle staatsregt, maar ook op onze zeden en gewoonten gebouwd is. Wij hebben het vermogen en de bevoegdheid om datgene daarin te veranderen, of daarbij te voegen, wat voor ons heilzaam zoude zijn. Met behoud der goede orde en openbare rust kunnen wij dit overwegen en uitvoeren.

Maar op het behoud der openbare rust en goede orde komt dan ook alles aan. Wij hebben dit in onze handen en het hangt van ons alleen af. Onze vijand ligt tot nog toe onder ons neder in het stof en

wij hebben hem slechts onder den voet te houden. Willen de Hagenaars inzonderheid een beeld zien van den goeden geest, die den kwaden in bedwang houdt? Zij rigten slechts hunne oogen naar het torentje van den ouden Doelen. Daar staat St. JORIS, die den draak met voeten trapt. Hij heeft hem jaren lang zoo gehouden en niet losgelaten, en zal het niet doen tot aan het einde der dagen. Zoo kunnen wij die helsche factie onder den voet houden, en haar altijd beletten zich te roeren.

Nederland heeft heden een grooten roem behaald door zijne rustige houding en door zijne beproefde trouw aan het huis van ORANJE. Alle de volken van *Europa* zien de onlusten van het zuiden toe, en mengen zich daar niet in, omdat zij van het edelmoedige Noorden niet an-

ders verwachten, dan bedaardheid en kalme overweging, omdat zij denken, dat zulk een gemoedsgesteldheid zich verspreiden zal tot in het Zuiden, en dat eendragt en vrede daaruit herboren zullen worden.

Zulk een roem onder alle de volken, een nieuwe voorspoed in ons zelve, herleving der luisterrijke dagen van het oude vaderland, zullen de vruchten zijn van ons gedrag in deze geduchte oogenblikken. Wandelen wij dan voort op dezen goeden weg, met een oog op het roemrijk voorgeslacht, op alle de groote mannen, die in onze geschiedenis schitteren, van de opkomst der *Vereenigde Nederlanden*, af tot heden toe. Herdenken wij EGMOND en HOORN, MARNIX VAN St. ALDEGONDE, VAN DER DOES, de BUYSSEN, VAN DER WERF, BOISOT, BLOIS VAN TRESLONG,

HOOFD, de STIRUMS, OLDENBARNEVELD, HUGO DE GROOT, REINIER PAAUW, ADRIAAN PAAUW, CATS, de broeders DE WIT, BEVERNINK, VAN BEUNINGEN, DE RUITER, TROMP, vader en zoon, WASSENAER, de FAGELS, HEINSIUS, GOCKINGA, OUDERKERK, SLINGELANDT, de broeders VAN HAREN, ADRIAAN VAN DUYN, HOP, DEDEL, VAN DE SPIEGEL, en zoo vele anderen. Als zonen van zulke vaderen zorgen wij voor den roem van *Nederland*, staan wij pal op den vasten grond waarop wij verzekerd zijn van de achting der wereld.

Telgen van vader WILLEM, van zijne heldhaftige zonen MAURITS en FREDERIK HENDRIK, WILLEM II en WILLEM III, bloed van WILLEM LODEWIJK, HENDRIK CASIMIR, JAN WILLEM FRISO, WILLEM IV,

treedt op aan het hoofd van een trouw volk,
van brave burgers, van opregte christenen,
en leidt ons op de wijze van Uwen doorluch-
tigen stam, opdat gij met denzelfven woont
in alle de harten tot in het laatste nageslacht.

Nederlanders, Vorsten, op zulk een band
van eendragt, op zulke vereenigde pogingen,
zal de zegen des Hemels rusten.

The first part of the document
 describes the general situation
 and the main objectives of the
 project. It also outlines the
 scope of the work and the
 resources available. The second
 part of the document details the
 methodology used in the study
 and the results obtained. The
 third part of the document
 discusses the implications of the
 findings and the conclusions
 drawn from the study.

